

Lévai Újság

független gazdasági, kulturális és kritikai hetilap

V. ÉVFOLYAM

20. SZÁM

1938. MÁJUS 18.

Százötvenből hét

Lévát Szlovákia egyik kultúrcentrumának tartják és erre mi lévai polgárok büszkék is vagyunk. De igen kevés azoknak a száma, akik e büszkeségen túl is vagyunk. De igen kevés azoknak a száma, akik e büszkeségen túl lényegesen tesznek is valamit azért, hogy városunk továbbra is tartsa a kultúrcentrum elnevezést. Kevés vidéki város dicsekedhetik Szlovákiában olyan nagyszámu intelligenciával, mint Léva, valósággal azt mondhatjuk, hogy a 14.000 lakosú városban túlteng az intelligencia. Annál elszomorítóbb ez, mert csak látszat, egy olyan statisztikai adat, amelynek hatása a való életben egyáltalán nem nyilvánul meg. A lévai nagyszámu akadémikus képzettségű intellektuellekből csak igen kicsi azoknak a száma, akik a robot munkán és a könnyű — felüldítő — szórakozáson kívül, néha kulturális tevékenységet is fejtenek ki.

Jellemző esetet hozunk a fenti megállapításainkkal kapcsolatban nyilvánosságra. A városi magyar közkönyvtár tanácsa március első napjaiban 150 drb. nagyon udvarias hangú nyomtatott levelezőlapot

küldött szét, nagyobbrészt az intelligenciának, hogy felhívja figyelmüket a város legnagyobb kultúrintézményének működésére, illetve annak megtekintésére. Azóta két hónap telt el és a százötven meghívott közül csak heten vettek tudomást a levelezőlap tartalmáról. Százötven közül csak hét tartotta érdemesnek megtekinteni a 10.000-nél több könyvet tartalmazó könyvtárat. Mi elhisszük, hogy akadnak közöttük olyanok, akiket nem érdekelnek a könyvek, elhisszük, hogy mindegyiküknek meg van a saját könyvtára, hogy a legújabb könyveket mind olvassák, hogy szeretik a könyveket, hogy a közművelődés ügyét szívükön viselik, hogy roppantul el vannak foglalva, hogy a megélhetés súlyos gondjai lefoglalja minden idejüket, mi mindent elhisszünk, de nagy nehézségünknek kerüli mégis, hogy a 150 nevet itt e helyen nem írjuk le. Hadd tudja meg mindenki, hogy intelligenciánkból kik azok, akik sok mindenre ráérnek, a szónoklástól kezdve a brízszezésig, csak arra nincs idejük, hogy a város legnagyobb kultúrintézményét meglátogassák.

Irországi példa...

Messze fenn északon, ahol az Óceán tájékozó habjai az Ir-sziget partjait nyaldosák, ahol a szirteken visszaverődő hullámok a letűnt századok dicső harcairól sütnak örökös bús dalt, él egy parányi nemzet, amelynek élete a természet mostohaságai és a szabadságért folytatott örökös küzdelemben acélosodott meg, hogy a történelem megfakult lapjairól hirdesse az utókornak, a nemzeti élniakarás, a hithez való ragaszkodás és az igazi emberi szeretet magasztos dicsőségét...

A szabadság és hithez való ragaszkodás klasszikus földjén, Irországból pár nappal ezelőtt szokatlan események játszódtak le. A katolikus Irország — protestáns vallású köztársasági elnököt választott és ezzel példát mutatott Középeurópa népeinek.

Mi történt Irországból? A kelta ősoktól származott ir nemzet, amely annyi századon át ellenállott az angol nagyhatalmi terjeszkedésnek, az a nép, melynek nagynevű fia, O'Connel Dávid katolikus hitéért és népe szabadságáért annyiszor döngötte a brit konzervatívizmus beroszdásodott kapuit — most emelkedett emberi gondolkodás színvonalára helyezkedett, fátyolt vetett a letűnt századokra, amikor az angol nagyhatalmi terjeszkedés a protestáns egyházon keresztül igyekezett céljait megvalósítani — és most Douglas Hyde pro-

testáns egyetemi tanárt, ellenjelölt nélkül, egyhangulag a szabadállam köztársasági elnöki székébe emelte...

Irország példát mutatott... Pédát mutatott akkor, amikor Európa kéklő ege felett viharfelhők tornyosulnak, amikor a kultúremberek a faji, nemzeti, felekezeti és világnézeti válaszfalak felépítésén fáradoznak és amikor az ember ember ellen, testvér testvér ellen ragad fegyvert, hogy mindazt, amit a kifürkészhetetlen isteni akarat teremtett — egyik napról a másikra lerombolja.

Egy parányi nép megmutatta az igazi emberi jövő felé vezető utat. Egy parányi nép emberies gesztusa példát kell, hogy mutasson Középeurópa népeinek is, ahol még ma is az embereket faji, nemzetiségi és felekezeti alapon bírálják el.

A katolikus ir nemzet fenkölt emberi cselekedete bennünket, kisebbségi magyarokat is meg kell, hogy gondolkoztasson. Kisebbségi társadalmunk nem engedheti meg magának a felekezetek közötti ellentétek mesterséges szítását és táplálását.

Kisebbségi sorsban meg kell, hogy szűnjön a faji és felekezeti ellentét. S az a társadalom, amely még ma különbséget tesz az emberek, a hit és a meggyőződés között, be kell, hogy lássa végre: a kifürkészhetetlen isteni akarat folytán mindannyian emberek vagyunk s bár különböző nyelven és más ritussal, de egy szívvel, Egységet imádunk...

Villanytelep és a személyautó

Legutóbbi számunkban jelentettük, hogy a város luxusautót akar vásárolni. Most bejelentjük, hogy a Városi Villanytelep már vett is egy személyautót. Állítólag olyan jól megy a VVT-nek, hogy jövedelmével nem tud mit kezdeni és így az üzembizottság a vezetőség javaslatára legjobbnak látta a felesleges jövedelem egy részét autóra fektetni. T. i. jobb, biztosabb, jövedelmezőbb elhelyezést nem talált a pénznek. Hogy mennyire előnyös, mennyire hasznos, mennyire jövedelmező ez a befektetés azt minden autótulajdonos tudja. Ezen felesleges vitatkozni. De a város lakossága arra lenne kíváncsi, vajjon minek a VVT-nek a személyautó?

Szerelési információkért óhajtanák futkosni Bányára, vagy a Siemens-művekhez Pozsonyba? Vagy talán a szerelőiket akarják autón küldeni a munkahelyekre, így bizonyára a telefonon kért szerelő még az nap ki fog autózni. Vagy talán a pénzbeszedők munkáját kívánják meggyorsítani? Ez hihetetlen, mert hisz éppen az új befektetéssel ismerték el, hogy azok pompásan dolgoznak. Vagy talán — Óh! de erre még gondolni is merészség! — a villanyárakat 120-as tempóban leszállítani? Ehhez viszont nem kell autó, de erre nincs is szíve a villanytelepnek, mert a fogyasztót csak azért van, hogy fogyasszon és fizessen, minél többet! Vagy talán bizony taxizni fog a VVT?

Az autóvásárlásnak semmi előnyét nem látja a város lakossága és soha sem fogják annak szükséges és nélkülözhetetlen voltáról meggyőzni. Nem vagyunk jósok, de előre megmondhatjuk minden jötehetőség nélkül, hogy ez az áramvonalas kis autócska a VVT intézőköreit még jobban fel fogja villanyozni, mint most a város lakosságát.

Mozi műsor:

SZERDA, CSÜTÖRTÖK:

Orient mozgó: »Dunai fecskék«, Strauss János »Kék Duna keringő« motívuma nyomán készült film. Cigányzene, szerelem, csárdás! Főszereplők: Dorit Kreysler, Wolfgang Liebeneier, Ida Wüst Leo Slezák.

PÉNTEK, SZOMBAT, VASÁRNAP, HÉTFŐ:

»Kalózkisasszony«. Gaál Franci és Frederic March együttes világdíadala, 1938 leghatalmasabb és legegényibb filmje. Gaál Franci új arca! Gaál Franci új művészete! Gaál Franci befutása a legelső közé, Cecil B. de Mille milliós rendezése. Vasárnap délután: Népelőadás: »Kinai arany«. Garry Cooper és Madeleine Caroll szenzációs filmje.

Keddől: »Ben-Hur«, monumentális nagyfilm! Ramon Navarro.

44 embernek van 10.000 holdnál nagyobb birtoka Magyarországon

A legnagyobb latilundium Eszterházy hercegé

A magyar belső politikában állandóan kísért a földprobléma. Most, hogy jelszónak akarják felhasználni a földbirtokreformot, érdekes a hivatalos statisztikának azon adatait megismerni, amelyekből megtudjuk, hogy kiknek van a legnagyobb földbirtokuk. A tízezer katasztrális holdnál nagyobb és magánkézben levő birtokok listája stroma birtokterület, nagyság és tiszta kataszteri jövedelem szerint a következő:

A FÖLD URAI

Herceg Eszterházy Pál 223.287 katasztrális hold, 1.790.000 aranykorona kataszteri tiszta jövedelemmel. Herceg Festetics György 69.423 hold 266.736 korona, gróf Eszterházy Mór 56.016 hold 337.971 korona, őgróf Pallavicini Alfonz 50.665 hold 300.471 korona, gróf Eszterházy Tamás 47.496 hold 264.612 korona, gróf Károlyi László örökösei 44.541 hold 180.659 korona, Frigyes királyi herceg örökösei 42.648 hold 471.497 korona, Filöp Józsiás szász-köburgi herceg 41.148 hold 203.139 korona, gróf Hunyadi József 28.620 hold 124.282 korona, gróf Festetics Sándor 24.729 hold 308.847 korona, gróf Eszterházy Ferenc 23.646 hold 142.991 korona, gróf Erdődy Sándor 23.484 hold 193.334 korona, gróf Széchenyi Andor Pál 20.819 hold 118.569 korona, gróf Semsey László 20.774 hold 151.303 korona, ifj. gróf Eszterházy Pál 18.739 hold 88.471 korona, herceg Batthyány-Strattmann László 18.318 hold 164.250 korona, gróf Andrássy Sándor 18.268 hold 103.620 korona, herceg Buoncompagni Józsefné 17.966 hold 104.836 korona, gróf Károlyi István 17.691 hold 88.127 korona, herceg Montenuovo Ferdinánd 17.181 hold 215.617 korona, Metternich Klementina hercegnő 16.774 hold 122.504 korona, herceg Hohenlohe-Oeringen Ágost 16.273 hold 52.336 korona, gróf Merán Jánosné 16.188 hold 107.534 korona, gróf Desseffy Aurél 15.353 hold 110.883 korona, gróf Wenckheim József 15.058 hold 162.668 korona, József királyi herceg 15.055 hold 159.381 korona, Ferenc bajor királyi herceg 14.933 hold 109.403 korona, gróf Zichy Aladár 14.248 hold 139.652 korona, Mándy Sámuel 13.531 hold 86.431 korona, gróf Eszterházy János 13.306 hold 56.526 korona, Dreher Jenő 12.745 hold 182.810 korona, gróf Tisza István örökösei 12.404 hold 85.423 korona, gróf Jankovich-Bésán Endre örökösei 12.140 hold 78.917 korona, báró Fould-Springer Jenő özvegye 12.055 hold 140.472 korona, gróf Festetics Kristóf 11.922 hold 76.422 korona, gróf Drasskovich Iván 11.920 hold 51.516 korona, báró Inkey József 11.400 hold 54.464 korona, gróf Ambrózy Györgyné 10.995 hold 67.902 korona, gróf Almásy Dénes 10.967 hold 103.145 korona, gróf, Degenfeld-Schamburg Pál 10.717 hold 63.303 korona, báró Solyomossy Jenő 10.572 hold 31.321 korona, báró Waldbott Kelemen 10.354 hold 23.670 korona, gróf Széchenyi György 10.347 hold 94.402 aranykorona jövedelem.

E nagybirtokokon kívül, amelyek negyvennégy magánember tulajdonában vannak, a többi tízezer holdnál nagyobb birtoknak tulajdonosa az állam, a közalapítvány, az egyházak, közintézetek, törvényhatóságok, közbirtokosságok, az Akadémia, a tudományegyetem és a nemzeti közművelődési alapítvány, amelyet gróf Károlyi Mihály birtokaiból alapítottak.

IDEGEN FÖLDESURAK

Érdekes, hogy a tízezer holdnál nagyobb birtokok között mennyi az idegen. Így tízezer holdnál nagyobb magyar birtokosok herceg Buoncompagniné, aki olasz állampolgár, herceg Montenuovo, aki osztrák, Metternich hercegnő, aki szintén osztrák állampolgár volt, Hohenlohe-Oeringen herceg, Filöp Józsiás szász-köburgi herceg, Ferenc bajor királyi herceg és gróf Merán Jánosné, aki német állampolgár. Ezeknek Ausztriában, Csehszlovákiában és Németországban is vannak birtokaik.

A nyilasgróf huszonnégyezer holdja után háromszáznyolcezer aranykorona tiszta kataszteri jövedelmet mutat ki a hivatalos statisztika.

A negyvennégy magyar nagybirtokosnak összesen 1.124.726 katasztrális hold föld van a tulajdonában. A negyvennégy tízezer holdnál is nagyobb birtok tulajdonosa között csak egy polgári név

van, Mándy Sámuel és meg kell állapítani azt is, hogy

a 44 tízezer holdas között csupán kettőnél, Mándy Sámuelnél és báró Fould-Springer özvegyénél mutatható ki a zsidó származás.

Nem lehet elhallgatni azt sem, hogy vannak nagybirtokosok, akik komoly anyagi bajokkal küzdenek. Gróf Eszterházy Tamás például gondnokság alatt van, mert az óriási birtok jövedelmei mellett még óriási adósságokat is tudott szerezni. Frigyes királyi herceg örökösei szintén meglehetősen anyagi bajokkal küzdenek, mert a megmaradt magyarországi birtokot terhelik a külföldi elvesztett birtokok alkalmazottainak elég nagy nyugdíjtételei.

I. oszt. gyümölcsfák beszerezhetők

Gyümölcsösét és kertjét szakszerűen rendbehozatja

Ifj. Holló Géza

okl. kertész LÉVA.

Városi faiskola, Lövölde mellett.

Ugyanott szőlőoltványok és bokorrózsák beszerezhetők.

Értesítések beadhatók a Feldman trafikba, vagy Kákonyi vendéglőbe. Telefon 56. —

15 különvonat indul

Csehszlovákiából a budapesti eucharisztikus kongresszusra

A csehszlovákiai német katolikusok képviselik egyedül a németeket a kongresszuson

A május 23-án kezdődő budapesti eucharisztikus világgongresszuson több mint 10.000 csehszlovákiai katolikus vesz részt. Az államvasutak a kongresszusra 15 különvonatot indítanak. Érdekes, hogy a csehszlovákiai német katolikusok lesznek a kongresszuson a németek egyedüli képviselői. A német hatóságok ugyanis német állampolgároknak nem adnak utazási engedélyt a kongresszusra. Eredetileg Ausztriából is nagyszámu résztvevőre számítottak, azonban az Anschluss következtében a német rendelkezések Ausztriára is vonatkoznak és az osztrák katolikusok sem vehetnek részt az eucharisztikus kongresszuson. Nem utazhatik Budapestre Innitzer bíboros sem.

Pacelli bíboros, a pápa legátusa május 23-án, hétfőn délelőtt fél 11 órakor érkezik Budapestre. A keleti pályaudvaron hatalmas fogadtatás lesz. A lapok most közlik a programot, amely szerint a fogadtatás és a bevonulás az államfőt megillető külsőségek és pompa mellett fog lefolyni. A pápa legátusa budapesti tartózkodása alatt a királyi palotában Horthy kormányzóknak és feleségének a vendége lesz.

Becsapásra dolgozik

a természet is ezidén. A hosszú és gondokkal telített tél után idejében el kellett volna következnie a tél-várta Tavasznak. Ehelyett azonban fagyos, szeles tavaszélt kaptunk. Az igazi tavasz megkésétt. Késik a langyos szellő, késve jött a rügyfakadás, késik az élet nekilendülése mezők, hegyek, vizek felett. Minden megkésik. Vagy talán mi sietünk jobban? Mi vágatunk előre rakétaautós száguldással az ismeretlen jövő felé, megelőzve mindent és semmit?

Május első hetében hiába kerestük, hiába lestük a meleg napfényt, hiába lestük a felsőkő fűszalat, a kipattanó rügyet is megölte a tavaszi fagy. Ha körülnézünk, azt látjuk, hogy a rét még tarló, a ligetben még nincs pázsit és a fák ágairól lehullottak a fagy áldozatai, a korai bimbók. A természet ideges lett, sőt több, mint ideges: kapkodó, mindenről még idejében lemaradó. Lemaradó: mint az Ember, aki tegnap még nagyon beteg volt, ma gyámoltalan lábadozó és holnap megint visszaesik abba a betegségbe, amiben hosszú esztendőkön át vergődött, a vigasztalan jövő féltelmébe.

Tavasz? Egy szó, amely egy évszaktot jelöl meg, egy évszaktot, ami ma valahogy elsikkadt az időből. Tavasz? Átmenet két véglet között — a dermesztő, csontot, velőt fagyasztó hideg és a vértforraló, perzselő hőség között. Átmenet szélsőségek között, emberi szívek örvendeztetője, az örök megújulás isteni jelképe. És az idén valami elseperte ezt az átmenetet és szembe csap egymással a két véglet és közepén ott áll az ember. Feje felett vad felhők vágatnak, villámok cikáznak, tornádók, ciklonok, tájfunok zúgnak el, jobbra-balra lecsap egy-egy szökőár, országok szűnnek meg, ahol a háború fúriái dúlnak, ott városok dőlnek romba. Szerke a világon milliók pusztulnak, milliók vesznek, éheznek, szenvednek, a leirhatatlan nyomortól üzve, hajtva, korbácsolva, tengernyi átkot, tengernyi jajt sodor tova a későn érkező tavaszi szellő.

Ez a Tavasz, a mi családános Tavaszunk, a megkésétt, a szomorú, az ibolyanéküli, a sivár és kopár, kietlen és terméketlen, megvetéstelen, kifáradt, kivénült, idegparalizis tavasz. Nem azért jött, hogy megvigasztaljon, nem azért, hogy reménnyel töltsön el, nem azért, hogy kiragadjon az ember kezéből a szenvedések poharát. Ugy jött, hogy kevés vigaszunk volt benne, úgy jött, mint akiben a Diadalmos Hajnal felragyogni nem fog soha. Az idei Tavasz »megméretett és nagyon könnyűnek találtott...« Már nincs őszinte jóakarát irántunk a természetben sem, nincs benne következetesség... becsapásra dolgozik.

(k.s.)

Ahogy én látom...

városunk vezetősége csak következetes marad a dupla munka jól bevált rendszeréhez. Amikor tíz évvel ezelőtt a második emeletet felhúzták a városházára, elfelejtették a vízvezeték, a központi fűtés bevezetését. Most, mikor az első emelet rendbehozatalára került a sor, megint csak elhalasztották a kérdés megoldását. De hogy a dupla munka jól bevált elve csorbát még így se szenvedjen, hát nagy ügyesen előbb átszerelték a villanyvezetékét, rendbehozták a falakat és kitérő érzékkel pompásan kifestették a helyiségeket, de a mosdók elhelyezésének előkészítéséről már elfelejtkeztek. Most aztán a gyönyörűen kifestett helyiségekben megfújják a falakat, hogy a minden irodahelyiségben nélkülözhetetlen mosdókat elhelyezhessék. Így dolgoznak a városnál. Hiába a városházán még vannak következetes, elvű emberek.

OKULAR.

SZÍNHÁZ

Hétfőn Erdős József jutalomjátéka, Lakatos László mélytartalmú színműve, a »Láz« ment nagy érdeklődés mellett. A megrázó darab, melynek tartalma annyira emberi, rendkívül jó előadásban került bemutatásra és valósággal üdítőleg hatott a sok egyforma operettől agyonsanyargott idegekre. Dr. Török főorvos szerepét Erdős játszotta tökéletes átérzéssel, ki különösen az elfojtott, melyből jövő indulatok halk megjátszásánál mutatta meg nagyvonalú színészi kvalitásait. Mihályi az életet hatvan év biztos bástyája mögül szemlélő primárius szerepében adott egyedülálló alakítást. Mihályi Lici helyenkint jó volt, drámai kitörése azonban nem tett. Sarlainak ez a szerepe is kevésbé felelt meg. Elsőrangú kabinet alakítást nyújtottak még Kolár Mária, Farago Márta és Márfi Vera, ki úgy látszik komoly szerepekben is jó.

Szerdán a »Csodátükör« került bemutatásra. A romantikus mesejátékot Babay írta és Buday szerzetei hozzá magyaros zenét. A darab kiemelkedő alakítását Farago Márta nyújtotta, ki betegen heorikus erővel játszotta Mikán néni székely öregasszonyát. Farago teljesítménye előtt meg kell hajolnunk. Gárdonyi Lászlónak, kinek jutalomjátéka volt a darab, mintha az egyéniségére szabták volna a szerepet. Volt alkalma szépen csengő baritonját hallatni (kis gikszerral) és erős egyéniségét csillogtatni. Márfi Vera a parasztszerepekben még jobb, mint másutt, dalai a szívekbe lopóztak. Mihályi »Halál«-ja könnyessé tette szemünket, bár a nép elképzelésében a Halál sovány szokott lenni. Mint királyok nagyon jók voltak Váradi és Sarlai. A boldok szerepében Erdős és Megyeri brilliáztak. A kis Turpinszky fiu olyan biztosan és nyugodtan mozgott, mint valami hivatásos színész. A társulat csaknem teljes számban felvonult a nagykiállítású darabban, mely a székely hegyek üdvözlését küldte nekünk a színpadról. A vetítés azonban nem volt a legjobb.

Szombaton és vasárnap este »Az urilány szobát keres« című operettnél sem voltunk megelégedve a szereposztással. Mihályi Lici kitűnő színésznő, azt nem lehet tőle elvitatni, de prózai darabokban s nem operettben, mert ott táncolni és énekelni is tudni kell! Gárdonyinál a maszkirozásnál volt egy kis hiba, neki egy idősebb ügyvédet kell játszania — túl fiatalos. Váradi ismét jó volt és nem játszott a karzatnak. Márfi Verának sajnos megint kis szerep jutott, amit nem a legjobb kedvvel adott elő. Sarlai és Sággy képviselték a szimpatikus gentleman típust a darabban. Az epizód szereplők közül figyelmet érdemelnek: Farago Márta, a krónikus válóperes asszony, Kárpáti Margit a precíz Ilka néni, Maár János a fogadott tanu megszégyesítője és Várnai Nándor. Mihályi Ernő fölünyes biztonsággal játszotta el egyébként is hálás szerepét. Erdős orvosprofesszora megfelelt. A rendezés sok kifogásolni valót hagyott maga után. Így pl. a III. felvonásban egyszerűen kihagyták a darab slágerét, a bírósági tárgyalóterem »diszlete« és rendezése mindenre emlékeztetett, csak bíróságra nem, a színészek nincsenek kellőképpen maszkirozva stb. Tisztelt direktció! Tessék többet törődni a kiállással és kiállítással! A levái közönség megérdemli...

***

Színházi műsor

Szerdán és csütörtökön Salamon Béla, a kiváló budapesti komikus felléptével egyfelvonásos bohózatok. Mindkét este más műsor, kétórás kacagás.

Rendben van előfizetése?

Érsekujvárott választják az új református püspököt

Református egyházkerületi gyűlés Érsekujvárott — június 9-ig kell szavazni az egyes egyházaknak

A néhai dr. Balogh Elemér református püspök halálával megüresedett püspöki állás betöltése miatt a szlovenszói református egyházkerület csütörtökön délelőtt népes ülést tartott Érsekujvárott, amelyen megjelent dr. Szilassy Béla szenátor, egyházkerületi főgondnok, azonkívül az egyházi előkelőségek közül Sörös Béla dr. teológiai igazgató Losoncról, Czeglédy Pál barsi esperes, az egyházkerületi gyűlés egyházi elnöke, Soós Károly, komáromi egyházkerületi esperes s még sokan mások.

Az Ipartársulat nagytermében megtartott gyűlést Szilassy Béla dr. főgondnok nyitotta meg s kegyeletes szavakkal emlékeztet meg néhai Balogh Elemér püspökről, majd

a megjelentek 1 perces néma felállással adóztak a szlovenszói református egyház nagy halottja emlékének.

Az egyházkerületi gyűlés napirendjének legfontosabb pontja a püspökválasztás kiírása volt. Szilassy Béla dr. főgondnok előterjesztésére a gyűlés egyhangulag elfogadta, hogy

az egyes egyházak legkésőbb június 5-ig kötelesek zárt borítékban beküldeni szavazataikat illetékes espereseknek s az esperesek június 9-ig tartoznak azokat továbbítani az egyházkerületi főgondnoknak.

Szilassy Béla dr. ezután haladéktalanul egybehívja Érsekujvárra azt a szavazatósszeszámláló bizottságot, amelyet erre a gyűlés kijelölt. Az Érsekujvárott megtörtént összeszámlálás során,

amennyiben az egyik jelölt sem kapná meg az abszolút többséget, úgy a két legtöbb szavazatot nyert jelöltre újabb szavazást rendelnének el s ezt a szavazást június 29-ig lefolytatják.

Az egyházkerületi ülés egyhangulag elfogadta az előterjesztést s ezek után kétségtelen, hogy legkésőbb június 20-ig meglesz az új magyar püspök.

A megindult kombinációk során megállapítást nyert, hogy úgy Sörös Béla teológiai igazgatónak, mint Soós és Czeglédy espereseknek nagy tábora van s nagyon valószínű, hogy az első választás alkalmából bárki megkaphatná az abszolút többséget.

Nagyon valószínű, hogy végleges döntésre csak a második menetben kerül a sor.

Fájdalom nélküli foghúzás, fogtömés, porcellánkoronák, műfogak, valamint mozgó fogak fixálása a legmodernebb metódusok szerint Bodánszky Irén fogműtermében, Levice, Fötér, készülnek. Rendel a betegsegélyző pénztár, valamint az összes fondok részére is.

— »Kína tegnap és ma« kiállítás nagy-számu közönség előtt vasárnap d. e. nyílt meg. Simai Miklós a rendező Munkás Akadémia nevében üdvözölte a megjelenteket, majd Iván Vali 9 éves kislány kedvesen adta elő a »Sanghaji Ballada« c. költeményt. Szlovákul prof. Zibrita, magyarul Kemény Lajos mérnök ismertették Kína fejlődését és jelenlegi viszonyait. A gazdag képanyagot a Nemzetközi kultúrliga 73 táblán dolgozta fel, ezenkívül térképek, statisztikák és egy, a prágai kínai követ által adományozott, kínai zászló teszi színessé a kiállítást. A képek nemcsak Kína fejlődését és a japán-kínai háború által előállott helyzetet mutatják, de felélelik az egész távolkeleti és Csendes óceáni kérdéstömböt is. Az első napon a kiállítás látogatóinak száma meghaladta az ötszázat.

— **Megvadultak a lovak az autótól.** Poprácz Tibor zsarnócai földműves 6 éves fiacskájával kocsin az országúton haladt. A szembejövő autótól a lovak váratlanul megbokrosodtak és vad vágatásba kezdtek. A kisfiu a kocsiból kirepült s hasán komoly sérüléseket szenvedett úgy, hogy a levái kórházba kellett szállítani. Poprácz csak nehezen tudta a lovakat megfékezni, neki egyébként nem történt baja.

— **Lelekészbeiktatás.** Az alsószőlősi református egyház eltávózás folytán megüresedett lelkészi állásba f. hó 8-án iktatták be az egyhangulag megválasztott Vendég Béla református lelkészt Mokos Kálmán és Duchony Béla egyházmegyei tanácsbírák.

— **Az Üzbég—Aranyosmaróti vonal megnyitása** ünnepélyes keretek között folyt le. A miniszter különvonata vasárnap d. u. 5 órakor érkezett a fellobogóztott maróti pályaudvarra, ahol a helyi és országos előkelőségek fogadták, Bechyne vasutügyi minisztert, aki Dr. Dérer igazságügyminiszter kíséretében érkezett. A két miniszter nagy beszédet mondott, amelyen a vasut jelentőségén kívül az országos politikai helyzettel is foglalkoztak. Jakabovics esperes üdvözlő beszédében kihangsúlyozta, hogy a vasut, amely 33 km hosszú és 110,000,000 Ké-ba került, nagyrészt magyar területtel kapcsol bele a világ vasuti hálózatába.

— **Szerencsétlenség a siklósi kórházban.** Dudás Sándor vámosladányi munkás már régebben dolgozik a Schoeller-féle siklósi kórházban. Az elmúlt héten kőbontás közben egy nagy kő Dudás ballábára esett s azt eltörte. Beszállították a levái kórházba. — Mészáros Mária 64 éves nagysallói munkásasszony reggelit készített a munkába induló férjének s amint azt az asztalra vitte, megcsuszott s jobblábján súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Szőrnyszülött Kosuton.** Kosuton D. Lajosné földművesasszony a múlt hét elején gyermeket szült, melynek felső teste fejével együtt kutyatesthez hasonlított. A szőrnyszülött pár óráig élt mindössze. Az orvosnak érdekes dolgot mondott el az asszony. Elmondotta, hogy amikor már áldott állapotban volt az első hónapokban, egy alkalommal az uccán egy kóbor kutya támadta meg és megmarta a lábát. Azt mondja az egyszerű asszony, hogy attól lehetett a baj a gyermekkel, mert hogy »nagyon megbámulta« akkor a kutyát.

HIREK

— **VIDEKI OLVASÓINKNAK A MAI SZÁMUNKHOZ BEFIZETÉSI LAPOT MELLEKELTÜNK** azzal a kéréssel, hogy a hátralékos előfizetési díjait szíveskedjenek beküldeni. Lapunk fenntartása súlyos gondok elé állít, akkor, amikor olvasóink táborában akadnak olyanok, akik évekre visszamenően megfeledeztek előfizetési díjait kiegyenlítéséről. Nem szemrehányást teszünk ezért a hátralékosoknak, mert jól tudjuk, hogy nagyobb gondjaik is vannak, csak elszomorodva állapítjuk meg, hogy mi, jobban mondva az előfizetés nem jut az eszükbe. Pedig bizonyára jól tudják, a lap szelleméből is láthatják, ha nem is említettük volna, hogy e lapot sem párt, sem közületek nem szubvencionálják, csupán az előfizetésekből, a hirdetésekéből tartjuk fenn.

— **Uj ártézi kút Léván.** Említettük már, hogy a lévai országos kórház kertjében ártézi kutat fúrnak. A múlt héten 30 méter mélységben sikerült kitűnő minőségű és bővíző forrásra akadni. Az agyag és a kavicsréteg átfúrása után mintegy 15 méter mélységben a fűró kemény sziklára akadt, azonban a fúrást a szakértők tanácsára tovább folytatták. Vagy 14 métert fűrtak még a sziklában, amikor tiszta, egészséges és igen bővíző forrásra akadtak. A kut perccenként jelenleg több mint 600 liter vizet ad. Ugy látszik mégis van Léva alatt is kitűnő és bővíző medence.

— **Ének a buzamezőkről.** A lévai magyar tanoncok önképzőköre f. hó 22-én vasárnap este 8 órai kezdettel a Kat. Körben közkívánatra megismétli Móra Ferenc gyönyörű művének színpadi változatát: Ének a buzamezőkről. Az ifjú iparosgeneráció szeretettel vár minden polgárt, iparost és kereskedőt. Kötelességünk, hogy az ifjúság kultúrtörékvéseit tőlünk telhetőleg támogassuk. Helyárak: 6—4—3 és 2 Ké. Számozott helyek!

— **Gépirási munkát** otthonra jutáson, a legpontosabb kivitelben vállalok. — Cím a kiadóban.

— **Érettségi vizsgák az áll. tan. képzőben.** Az áll. tanítóképzőben az érettségi vizsgákat május 30.—június 4-ike között tartják. A vizsgálobizottság elnöke Obert Lajos, a selmecbányai tan. képző igazgatója. Érettségi vizsgára jelentkezett 47 jelölt. Felvételi vizsgák a képző első osztályába június 23. és 24-én lesznek.

— **Garamvölgyi nótaszerzők dalai a rádióban.** Szombaton 14-én a pozsonyi rádió magyar óráján Ujházy Nusi cigányzene kísérettel magyar nótákat énekelt. A műsort ez alkalommal a szlovenszkói nótaszerzők dalaiból állította össze Ujházy Nusi. Többek között Korentsy Sándor, Csontos Vilmos, Bukrovics Aranka, Nagy Gizella, Juhász Jenő és Várady Aba Károly garamvölgyi nótaszerzők dalaiból is mutatott be.

— **Véres esküvő.** Vasárnap Kétyen esküvőt tartottak, amelyre Dobai Vilmos 33 éves helybeli földmives is hivatalos volt. Az esküvőt vacsora, majd tánc követte, amely tragikus véget ért. Tánc közben a fiatalok összeszólkóztak Dobaival, verekedés kezdődött, előkerültek a kések is. Dobai rövidesen több sebből vérezve a földön hevert. Beszállították a lévai kórházba.

— **Érettségi vizsgák a Gimnáziumban.** A lévai áll. real. gimnáziumban az érettségi vizsgákat május 23—25 között tartják meg. A vizsgabiztos a pozsonyi áll. magyar real. gimnázium igazgatója Lenčo Vilmos lesz. Az érettségi vizsgára összesen 24-en jelentkeztek.

Női kabátkelmék, kosztümszövetek, blúzselymek és angorák, valódi francia imprimék

férfiaknak ruha, felöltő és raglán kelmék a legnagyobb választékban.

Javult Antal városbíró állapota

Csütörtökön futótüzként terjedt el a városban a hír, hogy Antal Gyula, ref. lelkész, városbíró hirtelen szélütés érte. A történetről a következő tudósításban számolunk be:

Antal Gyulát szerdán este szülőfalujába egy esküvői ünnepségre hívták meg, amelyen meg is jelent és a nászúppal együtt töltötte az estélyt. Este 10 óra tájban főfájásról kezdett panaszkodni és alig vette be a csillapító szert, amikor hirtelen lefordult a székről.

Azonnal orvosért küldtek Kálnára és Dr. Miklós Jenő kálnai orvos autójával haladéktalanul a beteg városbíróhoz sietett. Megállapította, hogy agyvérzést kapott és azonnal érvágást végzett a betegben, akit a mutatkozó javulás után beszállított lévai lakására. A javulás csütörtökön egyre fo-

kozódott és már úgy látszott, hogy az agyvérzésnek egészen könnyű lefolyása lesz, amikor az egyébként nyugtalan beteget újabb vérzési roham érte a péntek éjszaka folyamán.

Kezelőorvosainak eredményes beavatkozása és a gondos ápolás alapján a veszélyesnek látszó második attack romboló hatását sikerült megakadályozni és a városbíró állapota a legutóbbi orvosi vizsgálatok szerint javult, életveszély nincs. Természetesen a betegség természete hosszabb felkést és pihenést igényel.

Antal városbíró balesete váratlanul érte nagyszámu ismerőst, noha már régebbi idő óta szubjektív panaszai voltak és a felkeresett orvostanár diétát rendelt és hosszabb pihenést ajánlott.

— **A »János vitéz«** szabadtéri előadásának előkészítő munkálatai erősen haladnak előre. A bizottságok megkezdték tárgyalásait. A rendezőség a színpad és a nézőtér elrendezésére Keleti Miklóst a világhírű színpadi tervezőt kérte fel, aki a jövő hét folyamán Lévára érkezik, hogy a helyszínen szerzett tapasztalatai alapján tehesse meg javaslatait és dolgozza ki a részletes terveket. A budapesti művészekkel a tárgyalások folyamatban vannak és előreláthatólag a következő számunkban már közöljük az eredményt.

— **Református tanítók gyűlése.** A Barsi Református Egyházmegye Tanítóegyesülete május 24-én d. e. 9 órakor Vámosladyban a ref. iskolában tartja évi közgyűlését, amelyen a szokásos évi jelentésükön kívül Végh Mária tanítónő gyakorlati tanítást mutat be hittanból, Rácz Lajos az egyesület pályázatának eredményéről számol be, majd a pályadíjnyertes munkát olvassa fel a szerző.

— **Átjavították a Stefánik ucca keramit burkolatát.** Tavaly késő ősszel, amint az Léván szokásos, fogtak hozzá a Stefánik ucca keramitözéséhez. Az esős idő beálltával nem lehetett megfelelő garami homokot beszerezni és a vállalkozók a város vezetőségének engedélyével bányahomokot alkalmaztak a kockák elhelyezésénél. A bányahomok túl kemény, nincs kellő rugalmassága és mozgékonyasága úgy, hogy az uttestnek egy része már a tél alatt meglehetősen elromlott. Ezt a részt a vállalkozó Simko és Laufer cég mos fölszedette, a saját költségén megfelelő garami homok alkalmazásával újra átrakatta.

— **Cigánybanda miatt.** Mult hétfőn kezdte meg az esküdszék tavaszi ciklusának tárgyalásait. Hétfőn a gyilkos garamkelecsényi legények póre került az itélőszék elé. Nagy Géza bírósági tanácsos elnöklésével tárgyalták az ügyet. Jancsó József és Jancsó András, két garamkelecsényi legény Karácsony előtt barátaival idogált. Később a Szilveszter-este fölött kezdtek beszélgetni és összevesztek Holka Józseffel azon, hogy melyik cigányt volna érdemesebb Szilveszterre felfogadni. Holkanak is, a Jancsó testvéreknek is, más-más cigány tetszett s a vitát úgy intézték el, hogy a Jancsó-testvérek össze-vissza verték s agyonzurkálták a kétségbeesetten védekező Holkát. Az esküdszék a gyilkos testvéreket egyrendbeli halált okozó súlyos testi sértés miatt képesztendei fegyházra ítélte.

— **Jöjjön Vihnyére!** Gyógyulást, üdülést, szórakozást nyújt. Gyógyít idegbántalmakat, női bajokat, vérszegénységet stb. Gyönyörű vidék. Teljes pensio, fürdővel és gyógydíjjal együtt június és szeptemberben 35, július és augusztusban 36—44. Ké.

Érelmeszesedés, neurasténia, golyva, mirigy-csont-izületi és borbajknál, húdások, köszvényes-csuzos loboknál

CSIZ jód-bróm gyógyfürdő

Olcsó pausál-árak az összköltségekkel az elő és utóidényben 14 napra Ké 760.—, 21 napra Ké 1.1000 —

— Otthon tartandó ivókürákhöz **CSIZI jód-brómos gyógyviz.** — Ismertető, gasználai utasítást küld a Fürdőigazgatóság **ČIZ-KUPELE, Slovensko.**

SPORT

— A lévai középiskolák footballversenye a Ludin által adományozott footballista szoborért. A versenyben a gimnázium, tanítóképző és a polgári iskola csapatai vesznek részt. A verseny első két mérkőzése nagy meglepetést hozott, amennyiben a polgári iskola lebecsült csapata eldöntetlen ért el a gimnázium és a tanítóképző csapataival szemben (2:2), de egy kis szerencsével győzhetett volna. A gimnázium és a tanítóképző csapatai ma szerdán délután 6 órakor mérkőznek az LTE pályán. A második forduló első mérkőzése a polgári és a gimnázium között szombaton délután 6 órakor lesz.

— LTE—Ujbányai SK 5:2 barátságos mérkőzés.

—LTE arzenál—Aranyosmaróti SK 3:4.

— Bosányi TC—SK Levice 2:1 (1:0). A Léván lejátszott igen kemény bajnoki mérkőzésen a honi csapat az utolsó percben kapott góllal veszítette el bajnoki reményeit.

— A LTE országúti futóversenyét, amelyet vasárnap d. e. Garamkelecsény—Léva útvonalon tartottak meg a 3. kerékpáros zászlóalj futója svob. Ihradský 10.10 idővel nyerte meg, de szabálytalanul, mert egy motorbiciklivel vezettette magát. Második helyezett Béres Sándor LTE, a harmadik Mráz Jenő, 18 induló közül. Az ifjúsági verseny 1500 méteren Horváth János 4.59 idővel nyerte, második ifj. Laufer Béla, harmadik Szkladányi János, 5 induló.

— Folyó hó 29-én a Csehszlovákiai magyar Sportszövetség országos sportnapot rendez Léván. D. e. tenniszversenyek, d. u. atletikai versenyek és futbal lesz műsoron. Este kultürelőadás a Kaszinóban.

A szlovenszkói

gabonapiac helyzete

Buza iránt nagyobb az érdeklődés, mert a gabonamonopólium raktárait nagyrészt kiürítették, különösen kevés a készlet a bizományosok raktáraiban. A szükséges buzamennyiséget külföldről hozzák be, nehogy a készletek buzában teljesen elfogyjanak.

Belföldi termésű rozs iránt megjavult a kereslet, a belföldi készletek azonban csekélyek. A behozatalra került orosz rozsszállítmányokat már elküldték a malmoknak, az átvételi ár 5 koronával magasabb, mint a belföldi rozsról megállapított ár.

A kampány sörárpában befejeződött, a malátagyárak nagyrésze már befejezte a termelést, a monopóliummal történt megállapodás értelmében a szerződés tárgyát képező árparaményiségek már átvételre kerültek.

Zabnál még készletek vannak, ezeket fokozatosan az árak leszállításával akarják eladni. Így máris 20 koronával leszállították métermázsánként az árakat 26,000 vagon számára. Kivétel részére zabot csak kis mértékben keresnek.

Kukoricában a készletek nagyrészt kimerültek, csekély kereslet mellett az árak valamivel magasabbak. Jugoszláviából és Bulgáriából kisszemű kukorica kerül behozatalra, a monopólium illeték a behozatalnál 100 kg.-ként 8—21 korona között változik.

Amikor a távolkeleti háború

kitört s Japán megröghanta a szinte védetlenné látszó hatalmas kínai birodalmat, a legtöbb ember azt hitte, hogy az állig felgyevert japán imperializmusnak olyan kirándulásáról van csupán szó, mint amilyen őt esztendővel ezelőtt a mandzukói hódító hadjárat volt.

A háboru első hónapjai a várakozásoknak megfelelően folytak le. A remekül felszerelt és motorizált japán hadsereg hamarosan sikert sikerre halmozott s voltak olyanok, akik azt hitték, hogy ez a hadjárat is éppoly gyorsan s hirtelen fog befejeződni, mint Mussolini abesszin hadjárata.

Akik ezt hitték, tévedtek. A hatalmas, de gyenge kínai világbirodalom lassan sarkára állott s az utóbbi hetekben egész sor győzelmet aratott a japánok felett. Most már úgy látszik, hogyha egyeb nem is történik, annyira mindenestre elég erős lesz a kínai hadsereg, hogy hosszú ideig, akár évekig kihúzza a háborut s guerilla-hadjárataival szüntelenül olyan veszteségeket okozhat a japánoknak, hogy azok előbb-utóbb elvérezhetnek, anyagilag s fizikailag is ebben a véres háboruban.

A kínaiak ellentálló erejét ugyanis megsokszorozza az igazságuk tudata. Teljesen bele tudjuk élni magunkat a kínai ember lelkiállapotába, amikor megrendülten és lelkéig szelvetten látja, hogy egy szomszéd nép, amellyel évszázadok óta békeességben élt, egyszerre le akarja tiporni őt, el akarja venni függetlenségét, életlehetőségeit, fejlődési lehetőségeit, lelkileg és politikailag meg akarja alázni.

A kínai nép évezredek öntudatát kellett felébreszteni s megszervezni erre az önvédelmi háborúra. Ugy látszik, Csan-Kai-Sek tábornagnak, a kínai hadvezérnek s államférfiúnak ez sikerült, mert a hadszíntérről érkező tudósítások szerint, a kínai nép emberfeletti lelkesedéssel s a szó legszorosabb értelmében: halálmegvetéssel száll szembe az ellenséggel.

Olvastuk egy angol újságíró cikkét, amelyet a harcok forró légköréből írt. A győzelmes kínai csapatok között azt a hangulatot figyelte meg, hogy valamennyi el van tökévelve, hogy inkább meghal, de nem tágit.

Közben Japán, a jelek szerint, elvesztette nyugalmát s fölényét. Wellington-Koo, Kína népszövetségi főmegbízottja a genfi tanácsülésen bejelentette, hogy a japánok megkezdték a mérgezőgázok használatát és rettenetes pusztításokat visznek végbe a kínaiak között.

A népszövetség és a civilizált emberiség természetesen éppoly tehetetlen a japán embertelenséggel szemben, mint ahogy tehetetlen a humanizmus európai meggyalázóival szemben is. De nem érdektelen, hogy Japán előbb-utóbb kénytelen lesz rájönni arra, hogy nemcsak Kinával kell harcolnia, hanem az általa kiprovokált alkalomból meghárcolja Japán ellen a maga harcát Anglia, Amerika, s elsősorban Oroszország.

Aránylag olcsó háboru ezek számára. Idegen emberáldozattal, idegen országrészek feláldozásával, csupán pénzt és fegyvert kell adni. S ezt adnak. S ha kell, fognak mérgezőgázokat adni, mint ahogy adtak repülőgépeket, adtak tankokat és minden fegyvernemet az eredményes védekező háborúhoz. Ha majd gázokat is szállítani fognak, a japán hadvezetőség rémülten kell, hogy rájőjön, hogy százfejjű sárkánnyal küzd s ha levágja ezt a száz fejet, újabb száz nő a helyébe.

Japán még nem veszítette el a háborut, s bizonyosan lesz energiája ahhoz, hogy átmenetileg, vagy talán véglegesen is megfordítsa a katonai szerencsét, de az már bizonyosnak látszik, hogy ha sokáig fog elhúzni ez a háború — ami pedig nagyon valószínűnek látszik — úgy ennek a háborúnak elsősorban Japán lesz a vesztese.

És megérdemelten.

Vidám rovat

FOGAS KERDES A TUDOSHOZ

Egy nagy csillagvizsgáló tudós meglátogatta falun élő szüleit. Egy alkalommal maga köré gyűjtötte a falu lakosságát és előadást tartott a Holdról.

A derék emberek hallgatták, mi mindent beszél nekik a híres ember, de nem nagyon hitték a szavaiban. Mikor azt az állítást merre megkockáztatni, hogy a Hold pontosan háromszázkilencven ezer kilométerre van a Földtől, a falu birája odaállt a tudós elé és így szólt:

— Megkövetem, lehet nekem is szavam ehhez?
— Hogyne, csak kérdezzem bátran — biztatta a tudós és örvendezett, hogy ilyen nagy az érdeklődés.

A falusi bíró körülnézett a hallgatóságon és tiszteletteljesen feltette a kérdést:

— Ugyan mondja csak, jó uram, milyen messze van ide Péterfalva?

— Péterfalva? Sajnálom, de erről nem adhatok felvilágosítást. Sohasem voltam még Péterfalván.

— Micsoda? Nem volt még Péterfalván? Hát talán a Holdban volt, hogy olyan pontosan tudja messzeségét?

ÜZLETI HELYZET

Az utazó benyit egy üzletbe és harsány hangon kinálja portékáját.

— Pszt, pszt! — inti le a kereskedő, — halkabban beszéljen.

— Miért?

— Mert nagyon beteg az üzlet.

Az ügynök egy hét múlva újra beállt és egész halkán, szinte suttogva mondja a kereskedőnek:

— Tessék rendelni valamit.

— Mi az, miért suttog maga?

— Azt tetszett mondani, hogy az üzlet nagyon beteg.

— Oh, csak kiabáljon nyugodtan, az üzlet már meghalt.

Születés, házasság, halál:

Születés. Dotzauer Ervin és Lakatos Ilona fia Rajmund, Baranya Sándor János és Kis Sarolta leánya Csilla Sarolta, Jacsó József és Hegedüs Ilona fia József Sebestyén, Horváth Lajos és Sedivy Anna halvaszületett fia (ikrek).

Halálozás. Windisch Jánosné szül. Kollár Emma 59 éves, Szabó János 56 éves, Mikle Mária 42 éves, özv. Bednarszik Ferencné szül. Koller Eleonóra 64 éves, Tesik Mihály 18 éves, Richter Mária 32 éves.

Apróhirdetések

Minden szó 40 fillér, a legkisebb hirdetés ára 4- Ké.

KEMENY UTÓDA szakszerűen és olcsón

fest, mos, tisztít.

Ugyanott jóminőségű harisnyák kaphatók. Városház épület.

Beteghez

megbízható nőt keresek.

Cím a kiadóhivatalban.

Különbejárattó

bútorozott szoba kiadó.

Masaryk u. 12.

Faüzemhez

felveszek azonnalra

gyakornokot

kereskedelmi iskolai végzettséggel. Ajánlatokat „Gyakornok” jellegével a kiadó továbbít.

Adóhátalék csattanós kilizetése az adóhivatalban

Az adóhivatalban nagy a forgalom. Az ügyes-bajos dolgukban járó emberek egymásnak adták a kilincset, volt aki fizetni ment, volt aki sirni és alkudni, a tisztviselők nyakig merültek a munkába, egyszóval rumlis nap volt. A nagy forgalomban, amely a hivatal folyosóját szokatlanul élénkítő és zajossá tette, egy idősebb gazda bakatát, oldalán egy serdülő legénnyel, aki nem győzte az öreg zsörtölődéseit hallgatni.

— Hát érted te ezt, fiam? — kérdezte egyre.
— Nem értem, apán — hangzott a válasz.
— Hátha már ki van fizetve, akkor minek kérik... mert kifizetted ugy-e?
— Ki én, mind az ezerötszázat.

Erre az öreg bátrabb lett, most már botja is energikusabban kopogott.

— Nahát, akkor én majd megmondom a véleményemet. Mert ha egyszer ki van fizetve, hát ki van fizetve. Kétszer nem jár... Aztán hol fizetted ki, melyik ajtón kell bemenni?

A legény tétován körülnézett, aztán rábökött egy ajtóra.

Nagyon bizonytalanul.

Bekocogtak. Az öreg leemelte sapkáját, sarokba állította botját, azután előhalászta a zsebéből a fizetési meghagyást.

— Ezirányban gyűttünk — kezdte és bajusza villaszerűen szegeződött a tisztviselő felé, aki már a cédula színéről látta, hogy miről van szó. Nem is várt további magyarázatot:

— Ezt ki kell fizetni. Már régen kellett volna.
— Miért kellene, amikor ki van... Mert ki van... Ugye fiam?
— Ki bizony...
— Nem lehet az. Hol fizették ki?
— Itt!

— Az meg éppen nem lehet. Itt nem veszünk át pénzt. Csak a pénztárnál lehet.

— Hát a fiam csak tudja, mert ő fizette. Igaz-e fiam?

— Igaz bizony.
— A tisztviselőnek megnyúlt az álla:
— Ki vette át a pénzt?
— Az ám — vetette közbe az öreg is, — ki vette át?

A fiu ismét nagyon bizonytalan lett. Csak ugyaktában rámutatott egy másik hivatalnokra:

— Ez az ur.
Annak meg majdnem torkán akadt a kiflivég. Dühösen ugrott fel:

— Mit mond maga? Kinek fizette ki?
A legény eisapadt. Az öreget ellepte a vér, most már mindent értet. Nem szólt semmit, csak letette a cédulát az asztalra, megköpte a markát és egy hatalmas pofont csattantott a legény kérére. Aztán szelid hangon megkérdezte:

— Hát kérem szépen, hol is kell ezt kifizetni?...

— Majmok, mint — tehénpásztorok. Az északamerikai Lionis államban élelmes farmerék kisebb fajta majmokat tanították be tehénőrzésre. Az ügyes majmok gyorsan megtanulták a pásztormesterséget és fürgeségükkel, mozgékonyaságukkal még a legyeket is elhajtották a gondjaikra bízott állatokról. Amikor pedig a csorda hazaindul, a pásztorkodó majom az egyik tehén háttára ül és úgy vezeti haza a többi.

»LEVAI UJSÁG« gazdasági, kulturális és kritikai hetilap, megjelenik minden szerdán. — Főszerkesztő: Dr. STRASSER ELEMÉR. — Felelős szerkesztő és kiadó: AKUCS ERNŐ dipl. agr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Léva, Stúr u. 3. Telefon 19. — Előfizetési díj: egészévre: 48.—, félévre 24.—, negyedévre 12.— Ké, egyes szám ára 1.— Ké. Három példány megtartása ¼ éves előfizetésnek számít. Hirdetések tarifa szerint a kiadóhivatalban adhatók. Gyakori hirdetőknak engedmény. — Kéziratokat nem adunk vissza. — A postabélyeg használatát a bratislavai posta- és táviratigazgatóság levéi feladóhellyel 109.976. V — 1934. szám alatt engedélyezte.

Hírek mindenfelől

A világ legkisebb bibliáját készítették el Angliában, az új testamentumot tartalmazó biblia 860 oldal terjedelmű és a legvékonyabb papíron nyomták, melyet Angliában lehetett készíteni, a biblia kisebb, mint egy angol bélyeg. — Budapestre szállítják a Rodostói Rákóczi-kápolnát. — Emléktáblával jelölték meg Budapesten Kosuth Lajos egykori börtönét a budaj Várban. — Nyitrán akasztás lesz, a családirtó Vörös halálós ítéletét helybenhagyták. — A kisebbségi kérdés rendezése után helyreáll a jóviszony a kisántant és Magyarország között. — Addis Abeba elfoglalásának és a császári birodalom kikiáltásának második évfordulóját megünnepelte Olaszország. — Albrecht főherceg Pannonhalmán mult héten esküdött örök hűséget Boeckay Katalin állami tanítónőnek. — Kivonulnak az amerikai filmvállalatok Bécsből. — Lekiabálták, fújták és terrorizálták a csehszlovák teniszeseiket Zágrábban. — 50 éves a csehszlovákiai munkásbiztosítás, 1500 ambulatórium, 130 kórház, szanatórium és üdülő áll a betegpénztár rendelkezésére, a köztársaság lakosságának több mint ötven százaléka esik a betegbiztosítás körébe. — Japán gázháborút készít elő Kína ellen. — A csehszlovák belügyminisztérium kitiltotta Csehszlovákia területéről a bécsi lapokat. — Kárpátalján négyórás felhőszakadás után katasztrófális árvíz zúdult a Verchovinára, hidakat, háziállatokat, vizimalmokat sodort el az ár és több emberélet is elpusztult. — Az angol-francia haderő: 430 millió ember, 5000 hadirepülőgép, 8 millió szurony és a világ legerősebb haditengerészete áll a világbéke szolgálatában. — A kisántant folytatni fogja Magyarország a mult évben megkezdett tárgyalásokat a magyar kisebbség kérdésében. — Szivrohamban váratlanul meghalt Budapesten Nagy Endre a kiváló magyar író és konferanszié. — Havannában, Bayamu városkában egy asszony hét gyermeknek adott életet, köztük hat leánynak és egy fiúnak. — Fényes nappal kifosztották a trencsénbáni községi pénztárt, 12.000 koronát zsákmányoltak a vakmerő betörők. — Áprilisban 23½ ezerrel csökkent Csehszlovákiában a munkanélküliek száma. — Mor. Ostravában a Masaryk szobrot megcsönkítették, kalapáccsal a szobor fejét rombolták szét, a tettesek kézrekerítésére 5000 korona díjat tűztek ki. — Május 15-én nyitják meg az aranyosmaróti-üzveg-nyitrai vasutvonalat. — Zogu albán király és fiatal felesége nászútra rövid durazzói tartózkodása után Amerikába utazott. — Évente 136 milliárd értékű cigarettát szívnak el Amerikában, szivarban Németország vezet 8½ milliárddal. — A newyorki cirkusz legnagyobb attrakciója egy koresolyázó medve, különféle lehetetlen mutatványokat és táncokat mutat be a tükörsíma jégen. — Mult szerdán Középszlovenszón, Gömör és Nógrád vidékén négy órán át erősen havazott. — Szemátültetési operációkkal kísérleteznek az egyik newyorki kórház szemészeti osztályán, orvosilag nem lehetetlen a látás visszaadása, mert Filatev, odesszai orvos 1932. és 1936. évek között már 95 sikerült szemátültetést végzett. — Befejették a római tanácskozásokat, Róma Jugoszlávia, Berlin Románia és Magyarország felé orientálódik. — A francia kormány 5000—5000 korona szubvenciót juttatott Pozsony, Kassa és Ungvár városoknak francia irodalmi művek terjesztésének előmozdítása céljából. — A London melletti brooklandi nemzetközi autóversenyen két versenykocsi összeütközött és a közönség közé zuhant, hét néző és a versenyzők súlyosan megsebesültek. — A pénzügyminisztérium utasította az országos pénzügyi hatóságokat, hogy a községi választások kiírásától a választásokat követő napig adóvéghajtatásokat ne fogantatásának azokban a helységekből, ahol választásokat tartanak. — Bukarestben nemzeti táncversenyeket rendeztek, melynek során az egyes táncsoportok felvonultak a főváros uccáin. — Csehszlovákiában a községi választások közeledtével felfüggesztették a gyűléstilalmat. — Megfordult a hadiszemence a kínai fronton, a kínai csapatok megverték a japánokat és Pekinget ostromolják. — Párás rózsaszín és fátyolos kék a legújabb tavaszi divatszín. — Selmechánya vidékén erdei házat épít a komáromi Gyermekvédő Egyesület a csallóközi szegény kismagyarok nyaraltatása céljaira. — A sopronkőnyéki bányákban 340 bányász éhség-sztrájkot kezdett és nem akar feljönni a bánya mélyéből. — A szlovák néppárt önállóan indul a választási küzdelemben, a községi választásoknál nem lesz Henlein-Hlinka-Esterházy blokk. — Angliában, a Chesterfield bánya körzetében borzalmas bányalégrobbanás történt, 70 halott és 39 sebesült áldozata van a szerencsétlenségnek. — Az utolsó 15 hónapban 7007 osztrák, 2021 svájci és 1267 német háztartási alkalmazott kapott Angliában munkavállalási engedélyt. — A londoni technikai kiállításon fényképezés a sötétben, beszélgetés a víz alatt, pálmából készült alkoholi és a mesterséges hó láthatók. — Az egész csehszlovák püspöki kar részvesz a budapesti eucharisztikus kongresszuson. — Felülvizsgálják Csehszlovákiában a külföldiek iparengedélyét. — Az athos-hegyi kolostor Görögországban egyedülálló az egész világon, a kolostor a hegysziklába van bevéve és négyezer szerzetes lakik benne. — A windsori hercegi pár 45 millió értékű kastélyban lakik a francia Rivierán, a kastély egyik fürdőkádja szinaranyból van. — Hitler meghívta Horthyt egy német hadihajó felszentelésére és vízrebocsátására, amely nagy flottagyakorlattal lesz egybekötve. — Pozsonyban a mult évben 7138 osztrák, 2703 német, 2606 magyar, 689 jugoszláv és 550 lengyel állampolgár fordult meg. — A pápa sylabust bocsátott ki a fajelmélet vallásellenes tévtana ellen. — Füleken 300 munkástól megvonták a munkaengedélyt. — Majdnem 11½ millió munkanélküli van Amerikában. — 914 esetben elkövetett hülsen kezelés büntetével vádolják a kassai Koronabank igazgatóját. — Beregszáson a vonat elé fektült egy szőlőműves, mert elvesztette perét. — Szédítő tempóval fegyverkezik a világ, 400 milliárdot költenek az államok 1938-ban fegyverkezésre. — Az Anschluss óta az osztrák idegenforgalom a minimálisra csökkent, hivatalos kimutatás szerint áprilisban összesen 886 külföldi turista kereste fel Ausztriát, de ezek közül is 776 német volt. — Bohdan Pavlu helyettes csehszlovák külügyminiszter autója a Jugoszláviában fekvő Novi közelében a Szana folyóba zuhant és komornájával együtt ott lelte halálát, feleségének sikerült az autó ablakát bezúzni és partra érni. — Amerika nem ad héliumot Németországnak, így a prágai mezőgazdasági kiállítás. — Romániából, Belgrádból és Jugoszláviából kétmillió törököt telepítenek vissza Törökországba. — A Gabonátársaság ez év első negyedében 2752 vagon búzát és 4115 vagon rozst hozott be Csehszlovákiába a külföldről. — Csehszlovákiában az elmúlt esztendőben 2½ milliárddal gyarapodott a betétállomány. — Magyarországon a Darányi kormányt Imrédy kormánya váltotta fel.